

Brief Hans de Boer en Lilian Marijnissen over sociale werkvoorziening

De SP en VNO-NCW zijn het niet zo vaak eens. Als zelfs wij, ideologische tegenpolen, hierin samen optrekken, bewijst dat één ding: de huidige situatie is onhoudbaar! Want dat is de situatie voor mensen met een arbeidsbeperking. Tienduizenden mensen met een beperking zitten nog altijd thuis mede door alle bureaucratie. Daarom doen wij een beroep op dit kabinet: geef de sociale werkvoorziening (SW) een tweede leven; sterker en slimmer en zoals eerder bepleit door de Sociaal Economische Raad (SER)!

Want werk is voor iedereen ontzettend belangrijk. Het geeft ritme, mogelijkheden tot ontwikkeling en sociale contacten. De cijfers die afgelopen week door het Sociaal en Cultureel Planbureau werden gepubliceerd zijn daarom alarmerend. Voor mensen met een arbeidsbeperking daalde de kans op een baan de afgelopen jaren van vijftig naar dertig procent. Hoe is omgegaan met de sociale werkvoorziening is een belangrijke oorzaak van deze daling. Verkeerd beleid moeten we nu vaststellen. Dit terwijl werkgevers- en werknemersorganisaties hiervoor herhaaldelijk hebben gewaarschuwd en dus voorstellen hebben gedaan hoe dit te voorkomen door modernisering van de Sociale Werkvoorziening.

Ook de SP heeft zich altijd verzet tegen de sluiting, omdat er ook een grote groep mensen met een beperking is die het niet redt in een regulier bedrijf. De beschermde plek waar ze zichzelf kunnen ontwikkelen én kunnen bijdragen zou weg vallen. Dat is exact wat er nu gebeurt: met het verdwijnen van de sociale werkplaatsen valt deze groep nu buiten de boot. Zij krijgen niet de kans om mee te doen in de maatschappij en voelen zich afgeschreven.

Sinds 2015 worden er geen nieuwe mensen meer aangenomen in de sociale werkvoorziening. In 2016 luidde de SER hierover al de noodklok en waarschuwde dat de 'sterfhuisconstructie' van de sociale werkplaatsen tot problemen leidde. 'Gooi niet je oude schoenen weg voordat je nieuwe hebt', concludeerde zij. Een wijsheid die ook vandaag de dag nog geldt: de afbouw van sociale werkplaatsen gaat sneller dan de opbouw van het benodigde alternatief.

Wij vinden het tijd dat het kabinet nu gehoor geeft aan het SER-advies. Werkgevers mogen mensen met een beperking niet in de steek laten en zetten alles op alles om hen een plek te bieden. Dit lukt in de marktsector ook goed maar kan nog beter als we het slim doen met minder bureaucratie en een betere Sociale Werkvoorziening.

Werkgevers hebben daarbij behoefte aan betere faciliteiten voor bijvoorbeeld detachering, en dat werk moet lonen voor mensen. De politiek heeft de plicht om te zorgen dat er niemand buiten de boot valt. Daarom wordt het tijd dat er:

- goed draaiende SW's komen, tenminste in elke arbeidsmarktregio één,
- die zorgen dat er weer voldoende beschut werk is,
- én zorgen voor betere doorstroom naar werk door mensen goed voor te bereiden en te begeleiden, zodat ze er klaar voor zijn.
- een proactievere Sociale Werkvoorziening die het verschil maakt voor werkgevers en werknemers qua ondersteuning.

Daarom doen wij vandaag samen deze unieke gezamenlijke oproep. We roepen het kabinet op om de sociale werkvoorziening een tweede (beter!) leven in te blazen. Het organiseren van werk voor mensen met een beperking is simpelweg een kwestie van beschaving.

Hans de Boer

Lilian Marijnissen